

P R A V I L N I K
O
Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

Temeljem članka 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, broj:64/09), članka 46. stavak 1. alineja 2. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj: 4/12) i članka 43. Statuta Univerziteta modernih znanosti-CKM, Mostar, Upravno vijeće Univeziteta, na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 9.7.2018. godine, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Pravilnika)

Pravilnikom o zaštiti od požara Univerziteta modernih znanosti – CKM, Mostar (nadalje u tekstu: Univerzitet – u odgovarajućem padežu), utvđuje se organizacija zaštite od požara i način njezinog funkcioniranja u građevinskom objektu i prostorijama koje koristi Univerzitet na adresi Kneza Domagoja 12, mjere zaštite od požara koje se provode u objektu Univerziteta, unutarnja kontrola nad provedbom tih mjera, sadržaj i način donošenja i provođenja planova zaštite od požara, prava, obveze i odgovornosti uposlenika zaduženog za provedbu mjera zaštite od požara kao i ostalih zaposlenih u provođenju i unapređenju mjera zaštite od požara.

Članak 2.

(Ciljevi zaštite od požara)

Zaštita od požara se organizira i provodi u objektu Univerziteta s ciljem sprječavanja izbijanja požara, smanjenja rizika od nastajanja požara, te umanjivanja mogućnosti ozljeda i gubitaka ljudskih života zaposlenika, studenata i gostiju i oštećenja imovine kao posljedica požara.

II. ORGANIZACIJA I FUNKCIONIRANJE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 3.

(Organiziranje i provedba mjera zaštite od požara)

- 1) Zaštita od požara u objektu i prostorijama Univerziteta organizira se kao skup mjera i postupaka i provodi kroz preventivne i represivne mjere propisane odredbama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09 – nadalje u tekstu: Zakon), provedbenim propisima donesenim temeljem Zakona, tehničkim normativima iz oblasti zaštite od požara, ovim pravilnikom i Planom zaštite od požara za objekt Univerziteta.
 - 2) Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji koje se utvrđuju i poduzimaju u cilju sprječavanja izbijanja i širenja požara, otkrivanja, lokaliziranja i gašenja požara, te spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.
-

Članak 4.

(Nadležnost i odgovornost za provedbu mjera zaštite od požara)

- 1) Univerzitet je dužan osigurati da uporedo s planovima razvoja Univerziteta, planira i unapređuje zaštitu od požara, te da organi upravljanja, najmanje jednom godišnje, razmatraju stanje zaštite od požara.
- 2) Za organiziranje i unaprjeđenje zaštite od požara na Univerzitetu, za njezino uspješno funkcioniranje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svatko u svom djelokrugu rada:
 - Upravno vijeće Univerziteta;
 - Rukovoditelj Planom;
 - Rukovoditelji organizacijskih jedinica - departmana;
 - Zaposlenici na radnim mjestima s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima;
 - Zaštitar(i).

**III. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OBJEKTA UNIVERZITETA****Članak 5.**

(Preventivne i represivne mjere zaštite od požara)

- 1) Preventivne mjere zaštite od požara su organizacijske, građevinske i tehničko-tehnološke mjere kojima se smanjuje mogućnost izbijanja požara, i u slučaju izbijanja požara omogućavaju sigurnu evakuaciju ljudi (zaposleni i studenti), i imovine te sprječavanju njegovoga širenja.
- 2) Represivne mjere zaštite od požara su sve tehničke mjere koje podrazumijevaju primjenu sustava aktivne zaštite od požara, uključivo (instalacije, uređaje, opremu za automatsko otkrivanje, dojavui gašenje požara, za sprječavanje širenja požara, za otkrivanje prisutnosti eksplozivnih plinova, para i dr.), primjenu prijevoznih i prijenosnih aparata za gašenja početnih požara, vanjske i unutarnje hidrantske mreže, električnih uređaja za dopunsku opskrbu električnom energijom, i drugih instalacija, uređaja i opreme što su u funkciji zaštite od požara.
- 3) Mjere zaštite od požara, propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima, i mjere koje su naređene odstrane nadležnih organa, dužni su provoditi svi zaposlenici Univerziteta i druge osobe, koje se po bilo kojoj osnovi nalaze ili zadržavaju u objektu, prostorijama i krugu Univerziteta.

Članak 6.

(Podjela preventivnih mjera zaštite od požara)

Preventivne mjere zaštite od požara iz članka 4. stavak 1. ovoga pravilnika, organiziraju se i provode u objektu Univerziteta, kao *opće* i *posebne* mjere zaštite od požara.

Članak 7.*(Opće mjere zaštite od požara)*

Opće mjere zaštite od požara, u smislu ovoga pravilnika, su:

- a) Zabrana pušenja, izuzev u prostorijama i prostorima (u nastavku teksta: prostori), koji su predviđeni za tu namjenu i obveza korištenja metalnih korpi za odlaganje (odbacivanje) čikova;
- b) Zabrana unošenja otvorene vatre, kao i uporaba alata koji iskri (varniči), užarenih predmeta i drugih izvora paljenja u prostore s povećanim požarnim rizikom;
- c) Zabrana uporabe električnih grijalica za potrebe zagrijavanja uredskih i drugih prostora;
- d) Zabrana uporabe električnih kuhala u učioničkim, kabinetskim i drugim prostorijama;
- e) Zabrana drugih radnji ili postupaka koji bi mogli prouzročiti požar (uporaba improviziranih električnih instalacija, opreme ili slično);
- f) Zabrana parkiranja motornih vozila na prostor(ima) koji su predviđeni za vatrogasne putove ili prilaze vatrogasnih vozila do objekta Univerziteta;
- g) Obveza označavanja putova evakuacije, odnosno instaliranje *panic* rasvjete unutar objekta Univerziteta i održavanje tih putova prohodnim;
- h) Obveza isticanja brojeva telefona koji su važni za dojavu požara i gašenje požara na oglasne ploče na svakoj etaži u objektu Univerziteta a posebno u prostorima koje koriste osobe (uposlenik) zadužene za provedbu mjera zaštite od požara i drugih oblika fizičke zaštite osoba i imovine i usluga tehničke zaštite, odnosno zaštitari (portiri) u Univerzitetu;
- i) Obveza isticanja odgovarajućih natpisa ili upozorenja o zabrani određenih radnji i postupaka zbog opasnosti od požara, na vidna i uočljiva mjesta u objektu Univerziteta;
- j) Obveza redovitih (svakodnevnih), pregleda radnih prostorija prije napuštanja radnog mjesta nakon radnog vremena, u cilju provjere o otklanjanju svih eventualnih uzročnika izbijanja požara;
- k) I druge, opće preventivne mjere zaštite od požara koje se utvrde u Planu zaštite od požara za svaku od etaža objekta Univerziteta.

Članak 8.*(Posebne mjere zaštite od požara)*

- 1) Posebne mjere zaštite od požara, u smislu ovoga pravilnika, su one mjere zaštite od požara koje se utvrđuju za određene prostore sa specifičnim sadržajima i procesima rada u objektima Univerziteta, kao što su: studentska služba s arhivom i bibliotekom, laboratoriji i dr., u kojima se odlaže veća količina arhivskog i drugog materijala i drugi prostori u kojima se rabe ili skladište lako zapaljive i eksplozivne tvari (plinske boce, posude s kemikalijama i dr.), obavljaju opitni, laboratorijski radovi i sl.;
- 2) Posebne mjere za zaštitu od požara za prostore iz stavka 1) ovoga članka, kao i za druge prostore u kojima je prisutan povećan rizik od požara s obzirom na namjenu prostora, prisutne zapaljive i eksplozivne tvari ili tehničko-tehnološki proces, bliže utvrđuju u planovima zaštite od požara koji se izrađuju za svaki od prostora Univerziteta (požarni sektori), nakon izvršene procjene ugroženosti od požara svih prostora u objektu.

Članak 9.*(Pravila postupanja u zaštiti od požara)*

- 1) Opće i posebne mjere zaštite od požara propisuje Rektor Univerziteta u formi naredbi, upozorenja i/li pravila postupanja zaposlenika i drugih osoba (studenata), koja se obvezatno postavljaju na vidnim mjestima u objektu Univerziteta (na oglasne ploče), na svim etažama (katovima), a osobito na mjestima povećanog požarnog rizika.
- 2) Naredbe, upozorenja i/li pravila ponašanja zaposlenih i drugih osoba iz prethodnog stavka, prilažu se ovome pravilniku i čine njegov sastavni dio.

Članak 10.*(Plan zaštite od požara za objekt Univerziteta)*

- 1) Na temelju Procjene ugroženosti od požara, Rektor Univerziteta donosi Plan zaštite od požara za objekt Univerziteta.
- 2) Plan zaštite od požara objekta Univerziteta donosi se s ciljem unaprjeđenja organizacije i funkcioniranja te provedbe preventivnih i represivnih mjera zaštite od požara, kojim će se vjerojatnost izbijanja i razvijanja požara u prostorijama i objektu Univerziteta svesti na minimum, a samim time i mogućnost nastajanja ozljeda ili gubitaka života zaposlenih i drugih osoba, te oštećenja imovine, kao posljedica požara.

Članak 11.*(Izrada i ažuriranje Plana zaštite od požara)*

Plan zaštite od požara iz članka 10.ovoga pravilnika, izrađuje se i ažurira u skladu s Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/11) i Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/11).

Članak 12.*(Čuvanje Plana zaštite od požara)*

Plan zaštite od požara objekta Univerziteta, iz članka 10.ovoga pravilnika, čuva se u Tajništvu Rektorata, a planom rukuje ovlaštena osoba (rukovatelj Planom).

III. UPOZNAVANJE ZAPOSLENIH S PROPISANIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 13.***(Upoznavanje i stručno osposobljavanje zaposlenih o mjerama zaštite od požara)*

Zaposleni na Univerzitetu, u okviru stručnog osposobljavanja iz oblasti zaštite od požara koje se provodi sukladno članku 128. Zakona, dužni su upoznati se sa svim pitanjima koja su regulirana ovim pravilnikom, a osobito s pitanjima koja se odnose na:

- a) izvore opasnosti od izbijanja požara u objektu Univerziteta;
- b) preventivne i represivne mjere zaštite od požara u objektima Univerziteta;
- c) sadržaj i način provedbe općih i posebnih mjera zaštite od požara koje su dužni provoditi u prostorima koje koriste za rad;
- d) postupke i radnje koje su zaposlenih dužni poduzeti u slučaju izbijanja požara u objektu Univerziteta;
- e) postupanje po utvrđenim planskim aktivnostima za evakuaciju iz objekta;
- f) sankcije za neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- g) druga pitanja od značaja za oblast zaštite od požara.

Članak 14.

(Upoznavanje s mjerama zaštite od požara i obveze osoba koje nisu zaposlenici Univerziteta)

- 1) Osobe koje nisu zaposlenici Univerziteta za vrijeme svoga boravka u objektu Univerziteta, imaju obvezu pridržavati se i provoditi propisane (i istaknute) mjere zaštite od požara, u skladu s ovim pravilnikom i Planom zaštite od požara.
- 2) Zaposleni na Univerzitetu koji su u izravnom kontaktu s drugim osobama koje često borave u objektu Univerziteta (studenti, građani), dužni su već na prvom kontaktu „upozoriti“ na obvezu ponašanja i postupanja sukladno kućnom redu.
- 3) Dio toga kućnog reda su i mjere zaštite od požara.

Članak 15.

(Pregledi ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenih sustava aktivne zaštite od požara)

- 1) Univerzitet je dužan planirati i provoditi periodične preglede, kojima se provjerava ispravnost i funkcionalnost ugrađenih sustava aktivne zaštite od požara u objektu Univerziteta, sve sukladno Zakonu, provedbenim propisima i tehničkim normativima koji se odnose na te sustave.
- 2) Osoba imenovana za rukovatelja Planom je iz reda zaposlenika Univerziteta, planira, organizira i prati stanje i probleme u oblasti zaštite od požara na Univerzitetu.
- 3) Kod realizacije zadataka iz 1. stavka, rukovatelj Planom je dužan ostvarivati suradnju s nadležnim gradskim i županijskim strukturama Civilne zaštite i vatrogastva, te inspekcijским strukturama, tražiti i pružati stručnu i drugu pomoć.

IV. UNUTARNJA KONTROLA I OSIGURANJE FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 16.

(Poslovi rukovatelja Planom na provedbi mjera zaštite od požara)

- 1) Unutarnju kontrolu nad provedbom represivnih mjera zaštite od požara iz članka 5. stavak 2) ovoga pravilnika, a koje se odnose na primjenu ugrađenih sustava aktivne zaštite od požara,

obavlja uposlenik Univerziteta koji je zadužen za provođenje mjera zaštite od požara u objektu Univerziteta (rukovatelj Planom).

- 2) Zaposlenik iz stavka (1) ovoga članka, obavlja i sljedeće poslove:
 - a) Prati realizaciju svih mjera zaštite od požara koje su utvrđene ovim pravilnikom i Planom zaštite od požara Univerziteta;
 - b) Sudjeluje u izradi programa obuke i izvođenju teorijskog dijela obuke za stručno osposobljavanje zaposlenih Univerziteta u oblasti zaštite od požara, a sve u skladu sa člankom 17. ovoga pravilnika,
 - c) Priprema pravila za postupanje (upute za rad), za radna mjesta na kojima se moraju provoditi posebne mjere za zaštitu od požara;
 - d) Utvrđuje i predlaže mjere za unaprjeđenje zaštite od požara kao i razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od požara, u slučajevima privremenog povećanja požarnog rizika,
 - e) Pregleda ručne (prijenosne) aparate za gašenje požara i drugu opremu i provjerava jesu li dostupni i propisnooznačeni te, jesu li svi putovi evakuacije kao i vatrogasni putovi, prilazi i pristupi za vatrogasne intervencije, slobodni i prohodni;
 - f) Pregleda jesu li na vidnim mjestim istaknute odgovarajuće zabrane i upozorenja o opasnosti od požara;
 - g) Predlaže nabavu potrebne opereme i sredstava za gašenje početnih požara;
 - h) Provodi aktivnosti na ažuriranju Plana zaštite od požara iz članka 11. ovoga pravilnika;
 - i) Sudjeluje u izradi internih i drugih akata iz oblasti zaštite od požara;
 - j) Suraduje s ovlaštenim pravnim osobama i službama koje se bave djelatnostima zaštite od požara;
 - k) Izvješćuje u pisanom obliku o svim utvrđenim nedostatcima po pitanju zaštite od požara i predlaže mjere za njihovo otklanjanje;
 - l) Osigurava primjenu propisa o zaštiti od požara kod održavanja i rekonstrukcije objekta, prostorija, uređaja i instalacija;
 - m) Vodi odgovarajuće evidencije o provedenim mjerama zaštite od požara;
 - n) Obavlja i druge poslove iz oblasti zaštite od požara sukladno Zakonu, provedbenim propisima i tehničkim normativima iz oblasti zaštite od požara.
- 3) Rektor Univerziteta će svojim aktom utvrditi radno mjesto i opis poslova za osobu (rukovatelja Planom) iz stavka 1) ovoga članka.

Članak 17.

(Obveze i dužnosti zaposlenika Univerziteta)

Zaposlenici Univerziteta, u oblasti zaštite od požara, dužni su:

- a) Provoditi opće mjere za zaštitu od požara iz članka 7. ovoga pravilnika;
- b) Provoditi posebne mjere za zaštitu od požara iz članka 8. ovoga pravilnika, ako se te mjere odnose na radno mjesto na koje su postavljeni ili ako obavljaju određene aktivnosti u prostorima na koje se te mjere odnose;
- c) Postupati po naredbama, upozorenjima i/li pravilima zaštite od požara iz članka 9. ovoga pravilnika;
- d) Potpisati listu evidencije zaposlenika koji su upoznati sa sadržajem ovoga pravilnika;
- e) Postupati sukladno planu zaštite od požara objekta Univerziteta.

Članak 18.*(Obveza stručnog osposobljavanja)*

- 1) Zaposlenici Univerziteta su obvezni, najmanje jednom u dvije godine, proći (izvesti) stručno osposobljavanje iz oblasti zaštite od požara što podrazumijeva teorijsku i praktičnu obuku u poznavanju i rukovanju opremom i sredstvima za gašenje početnih požara, kao i proći provjeru znanja nakon provedene obuke;
- 2) Zaposlenik zadužen za poslove zaštite od požara i rukovatelj Planom, priprema obuku u suradnji sa Županijskom upravom za civilnu zaštitu i vatrogastvo;
- 3) Stručno osposobljavanje iz oblasti zaštite od požara zaposlenika Univerziteta provodi se sukladno s člankom 128. Zakona i Programom obuke za uposlenike u pravnim osobama, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj 59/10).

Članak 19.*(Obveza gašenja početnih požara)*

- 1) Zaposlenici Univerziteta dužni su sudjelovati u gašenju početnih požara u objektu Univerziteta i spašavanju drugih zaposlenika i materijalnih dobara ugroženih požarom na način utvrđen u planu zaštite od požara iz članka __ovoga pravilnika, pod uvjetom da nije ugrožena njihova osobna sigurnost.
- 2) Ako zaposlenik iz sigurnosnih razloga nije u mogućnosti gasiti požar, dužan je na odgovarajući način izvršiti dojavu o požaru i/li napustiti objekt postupajući po planu evakuacije, što se bliže utvrđuje u planu zaštite od požara za objekt Univerziteta.

Članak 20.*(Oprema i sredstva za gašenje početnih požara)*

Za potrebe gašenja početnih požara, zaposleni Univerziteta dužni su koristiti opremu i sredstva za gašenje početnih požara koja su raspoređena po etažama objekta Univerziteta i predviđena za tu namjenu (aparati za gašenje početnih požara, hidransti) ili pruiručna sredstva za gašenje požara (posuda s vodom, pamučna deka, komad odjeće, pijesak, zemlja i slično).

Članak 21.*(Angažiranje i obveza djelatnika zaštitarskih agencija)*

- 1) Univerzitet može, s ovlaštenom zaštitarskom agencijom, zaključiti ugovor o pružanju usluga fizičke zaštite objekta, osoba i imovine te usluga tehničke zaštite, pri čemu se bliže reguliraju i obveze zaštitara u odnosu na zaštitu od požara;
 - 2) Ugovorom iz stavka (1) ovoga članka, osim poslova predviđenih za djelatnike zaštitare, u skladu sa Zakonom o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08 i 67/13), utvrdit će se i sljedeće obveze:
-

- a) tijekom radnog vremena će pratiti i kontrolirati ulaske-izlaske u objekt, pratiti primjenu i provedbu kućnog reda sa aspekta zaštite od požara;
 - b) vršiti obilazak unutarnjih prostora u objektu i provjeru svih prostora te vanjski prostor oko objekta, nakon završetka radnog vremena kako bi se otklonila svaka sumnja u mogućnost izbijanja požara;
 - c) imati na raspolaganju sve ključeve od prostorija u objektu, koji mogu biti od važnosti glede izbijanja požara;
 - d) osposobiti se za obavljanje određenih radnji i postupaka u uvjetima kada se aktivira ručni ili automatski javljač požara.
- 3) Iznimno, u slučaju da Univerzitet ne zaključi ugovor iz stavka (1) ovoga članka, Rektor će svojim aktom odrediti oblik i način fizičkog osiguravanja objekta Univerziteta.

Članak 22.

(Odgovorna osoba za organizaciju i funkcioniranje zaštite od požara)

Rektor Univerziteta je odgovorna osoba za organiziranje i funkcioniranje zaštite od požara u objektu Univerziteta.

Članak 23.

(Sankcije za neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara)

Neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara i drugih obveza utvrđenih ovim pravilnikom predstavlja povredu službene dužnosti, na temelju koje Rektor Univerziteta može pokrenuti stegovnu odgovornost protiv zaposlenika koji je odgovoran za povredu službene dužnosti.

Članak 24.

(Planiranje i osiguravanje financijskih sredstava za organiziranje, provođenje i unaprjeđenje zaštite od požara)

Univerzitet za svaku kalendarsku (proračunsku) godinu, u okviru planafinancijskih sredstava za obavljanje svoje redovite djelatnosti, planira i osigurava i financijska sredstva potrebna za organiziranje, provođenje i unaprjeđenje zaštite od požara za svoj objekt i zaposlene osobe, predviđene zakonom i ovim pravilnikom.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Normativna i zakonska nadležnost)

- 1) Za sva prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite od požara, koji nisu regulirani ovim pravilnikom, vrijede odredbe zakona iz oblasti zaštite od požara.
 - 2) Za tumačenje odredaba ovog pravilnika nadležan je Upravni odbor Univerziteta.
-

Članak 26.
(Izmjene i dopune Pravilnika)

Izmjene i dopune ovoga pravilnika vrše se na isti način i po postupku kao za njegovo donošenje.

Članak 27.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na oglasnim pločama Univerziteta.

Predsjednik Upravnog vijeća
Univerziteta modernih znanosti – CKM,
Mostar

Doc.dr.sc. Edib Šarić, v.r.

Broj: UV-214.a./2018
